

Nyanlända kvinnor allt mer utanför

Etableringslotsen Samar Hariri-Kärström träffar vd:n Kersti Bryttmar i Värbergs centrum. 1/3

Askallu Fisshya, till höger, har inte tänkt på att inkomstgapet ökar mellan män och kvinnor i stadsdelar som Skärholmen. "Jag trodde att män och kvinnor hade samma lön i Sverige. Att det var jämställt", säger hon. Till vänster etableringslotsen Yordanos Beraki. 2/3

Kirsti Bryttmar har grundat och är vd för lotsföretaget Bryttmar. 3/3

18 oktober 2011 kl 07:14, uppdaterad: 18 oktober 2011 kl 07:15

Nyanlända kvinnor allt mer utanför

Att minska utanförskapet var alliansens mål när den vann förra valet. Men inkomstgapet ökar mellan män och kvinnor i de utsatta områdena, visar statistik som SvD har låtit ta fram. Integrationsminister Erik Ullenhag är självkritisk till att nyanlända kvinnor inte får jobb i den utsträckning de borde.

Det var året före förra riksdagsvalet, den 20 augusti 2005, och den tidigare folkpartiledaren Lars Leijonborg och två till skrev en debattartikel som avslutades: "Bryt utanförskapet, byt regering!".

I artikeln som beskrev "Utanförskapets karta – arvet efter Mona Sahlin" tecknade de bilden av "ett land som sargas allt mer, som delas allt djupare mellan dem som bidrar med sitt arbete och dem som tvingas leva på andras arbete...".

SvD har bett Statistiska centralbyrån ta fram statistik för de 38 svenska stadsdelar som enligt regeringen har ett "utbrett utanförskap". Det är stadsdelar som Rinkeby och Skärholmen i Stockholm. Bergsjön och Norra Biskopsgården i Göteborg, Fosie och Rosengård i Malmö.

Hit kommer många nyanlända och andelen utrikes födda har ökat i stadsdelarna sedan valåret 2006. Omflyttningen är stor – 15 procent årligen. På vissa håll syns positiva tendenser som att fler börjar jobba och andelen med bidrag minskar. Men skolsegregationen ökar och utbildningsresultaten i de 38 stadsdelarna försämras mer än i övriga Sverige.

Ytterligare en grupp halkar efter: nyanlända kvinnor. Den ekonomiska klyftan mellan män och kvinnor har blivit större sedan alliansens valseger 2006.

– Glappet mellan män och kvinnors disponibla inkomst ökar i de här områdena. Det förvånar mig, säger Tor Bengtsson, statistiker på SCB som utvärderar utvecklingen i stadsdelarna.

Till en av stadsdelarna, Vårbergs centrum i Skärholmen, har Askallu Fisshya rest för ett möte med sin etableringscoach, Samar Hariri-Kärrström.

Askallu Fisshya kom till Sverige från Eritrea i april förra året och har med hjälp av ett etableringsföretag fått praktik på äldreboende, arbetsplatsbesök och samhällsinformation.

– Det här är en stor grej för mig. Jag vill utbilda mig till undersköterska och lära mig språket. Jag vill vara en i samhället.

Månadsersättningen är 6700 kronor. När hyran och SL-kortet är betalda återstår mindre än hälften.

– **Det är jättesvårt** att få det att gå ihop. Det kräver mycket planering, säger hon.

**Vårdnadsbidraget blev ett steg tillbaka. Många har valt det.
Kersti Bryttmar jobbar med att få in nyanlända på arbetsmarknaden.**

Förra året undersökte företaget Ramböll på regeringens uppdrag varför nyanlända kvinnor halkar efter på arbetsmarknaden. Orsakerna är många: kvinnor är oftare anhöriginvandrare, barnafödande och föräldraledighet ger avbrott i introduktionen. Men det räckte inte som förklaring, säger integrationsminister Erik Ullenhag (FP):

– Det finns en del som tyder på att vi har varit ganska könsstereotypa i hur vi har bemött en familj som kommer hit där man på tjänstemannanivå har känt att bara mannen får jobb så händer ju någonting, säger han.

– **Det är en kombination** av att många flyr från länder med en mer patriarkal struktur där mannen jobbar och kvinnan inte, men också av hur vi har bemött de här kvinnorna i Sverige.

När Erik Ullenhag blev integrationsminister förra året hamnade hans frågor under Arbetsmarknadsdepartementet. I december sjösattes etableringslotsarna, företag eller ideella organisationer som på Arbetsförmedlingens uppdrag ska få in nyanlända på arbetsmarknaden – ”den största förändringen av svensk integrationspolitik på 25 år”, enligt ministern.

– Vi har fått ett tydligare fokus på jobb. När du kommer till Sverige så får du i första hand frågan vad du kan bidra med. Den förändringen tar tid men det är en enorm skillnad.

Företaget Fru Bryttmars grundare och vd Kersti Bryttmar har arbetat på Arbetsförmedlingen i nära 20 år. Idag har företaget 18 lotsuppdrag. En nyanländ har fått jobb.

– Vi ser att fler kvinnor – särskilt unga – får praktikplatser och jobb. Men vårdnadsbidraget blev ett steg tillbaka. Många har valt det.

Det kommunala vårdnadsbidraget infördes sommaren 2008. Nio av tio som ansöker om bidraget är kvinnor – drygt var tredje är född utomlands. Integrationsminister Erik Ullenhag säger att reformen var en kompromiss.

Hur ser du på vårdnadsbidraget som ett hinder för integration?

– Min uppfattning och Folkpartiets uppfattning är att vi just av integrationsskäl borde avskaffa vårdnadsbidraget. Just för den gruppen som är långt ifrån arbetsmarknaden och utrikesfödda kvinnor så tror jag att det bidrar till att försvåra för dem att komma ut på arbetsmarknaden.

Efter två mandatperioder med en borgerlig regering – vad kommer att bli integrationens facit?

– Vi ska ha minskat skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda. Vi ska ha börjat komma i ett läge där det går snabbare för nyanlända att komma i jobb. Vi ska också ha tagit i utrikesfödda kvinnors situation på arbetsmarknaden. Utöver det så ska vi ha visat att öppenhet och tolerans är vägen för Sverige.

Utanförskapet i Sverige

2010 stod 30 procent av utrikes födda kvinnor och knappt 18 procent av männen utanför arbetskraften, på grund av arbetslöshet, sjukdom eller funktionshinder.

En jämförelse som Näringsdepartementet presenterade i våras visar att Sverige är det land i OECD som har störst skillnad i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda.

Tre exempel på hinder för integration för nyanlända kvinnor:

1. Trots att fler kvinnor än män läser på Sfi, Svenska för invandrare, får männen oftare praktikplats, stöd för start av näringsverksamhet och subventionerad anställning.
2. Lång väntan på Sfi och barnomsorg.
3. Kvinnor är i högre grad än männen anhöriginvandrare. Deras män får ett försprång på arbetsmarknaden – vilket ofta leder till att kvinnan får ansvaret för hem och barn. Många anhöriginvandrare har inte erbjudits introduktion.

Källa: Rapporten Nyanlända utrikesfödda kvinnor – hinder och barriärer för etablering (2010)

Integration: Exempel på vad alliansregeringen har gjort:

- Infört försörjningskrav för invandrare som tar hit anhöriga.
- Instegsjobb infördes 2007 – staten subventionerar lönen för nyanlända flyktingar och anhöriga. I somras hade cirka 3 000 personer en sådan anställning.
- 2010 flyttades integrationsfrågorna över till Arbetsmarknadsdepartementet. Sedan december 2010 ansvarar Arbetsförmedlingen för introduktionen av nyanlända i stället för kommunerna. Enligt Arbetsförmedlingen har drygt 220 nyanlända fått jobb med hjälp av etableringslotsar.
- I senaste budgeten satsades 46 miljoner kronor på att bryta romers utanförskap och 4 miljoner på att minska antisemitism.

Läs mer

- igår 12:28 [Utredning om invandrarkvinnors jobb](#)
- on 12 okt [Statsvetare: "En markör på något som är värre"](#)
- on 5 okt [Regeringens radikala reformer i det tysta](#)
- on 5 okt ["Vi har vuxit mycket tack vare rut-avdrag"](#)
- må 3 okt [Så har det gått för arbetslinjen](#)
- to 29 sep [SD: Invandring kostar miljarder](#)

Blogginlägg - länkar till den här artikeln

[Utanförskapets karta visar verkligheten](#)

[En ständig ström av orättvisor och dåligt omdöme](#)

[Bildts "fel", absolut!](#)